

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL DE CENTRE LLENGUA ESCRITA

Aquest document marc és el que segueixen les mestres de l'escola Drassanes a l'hora de programar activitats de llengua escrita.

Així, qualsevol activitat d'escriptura que es proposi per treballar els continguts pautats, ha d'incloure les indicacions d'aquesta programació.

Cada curs es duran a terme, com a mínim, les activitats proposades per cada cicle en aquesta programació. Aquestes activitats no cal que es facin exclusivament a l'àrea de llengua.

Al principi del document es presenten algunes consideracions teòriques que han de pautar tant el procés com la manera de fer a l'hora de dissenyar i desenvolupar activitats d'escriptura.

CONSIDERACIONS TEÒRIQUES CONSENSUADES PEL CLAUSTRE

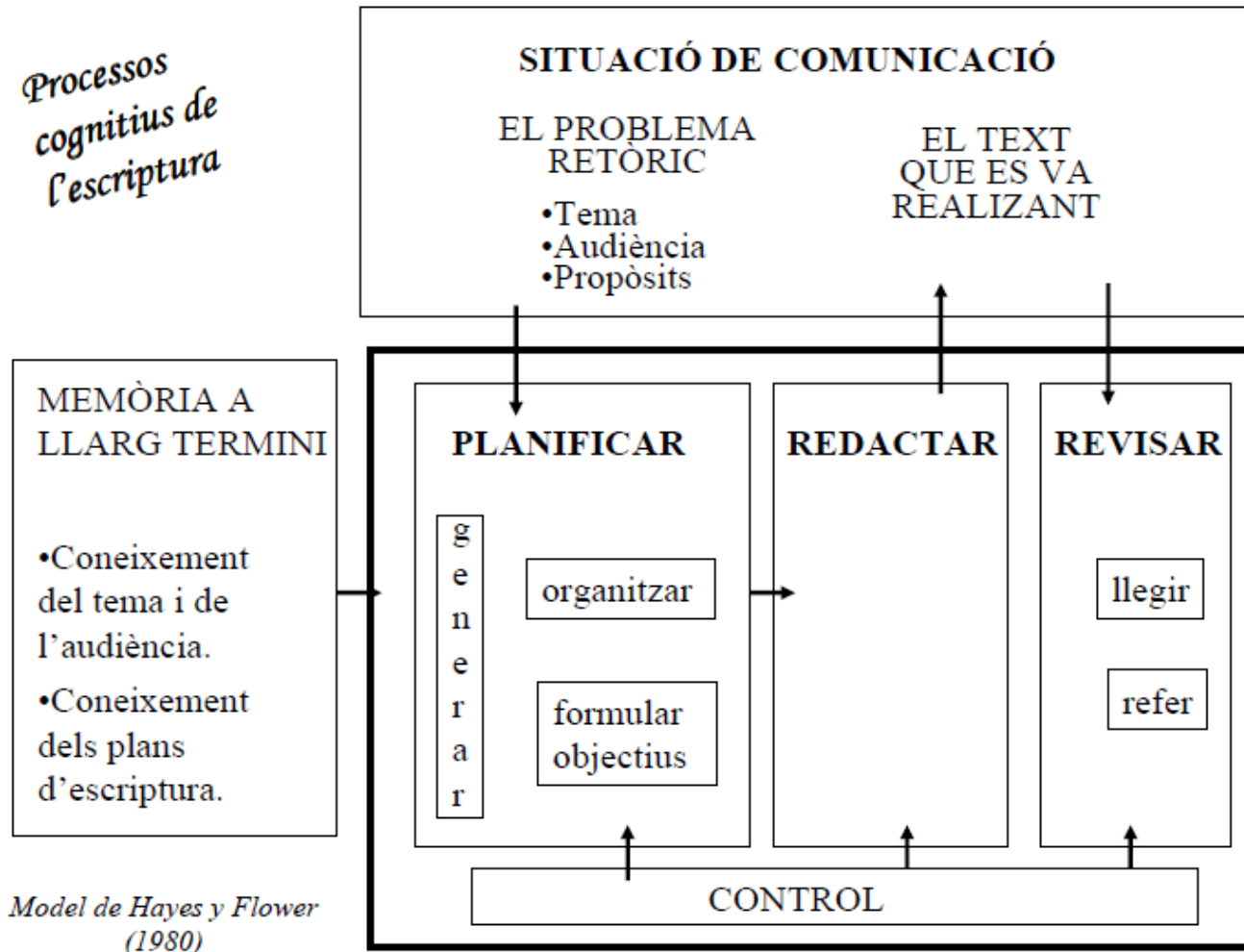
- Per ensenyar a escriure cal dedicar temps a l'aula per planificar el text, per redactar-lo i per revisar-lo
- La tasca de l'escola ha d'estar més centrada en ensenyar els alumnes a revisar els seus textos que no pas en deixar corregits tots els textos que produeixen els infants a l'escola
- És difícil esforçar-se a escriure un text si un cop enllestit no l'ha de llegir ningú més que la mestra.

DESCRIPCIÓ DEL DESENVOLUPAMENT DE L'ESCRIPUTURA

Font: TEBEROSKY, A. & SOLÉ, I., 2006, Psicopedagogia de la lectura i l'escriptura. Barcelona UOC, (93-108)

1- Escriure com a reproducció dels trets de l'escriptura adulta.	FUNCIÓ DE DESIGNACIÓ
2- Escriure com a producció fonamentalment regulada per crear escriptures diferenciades .	
3- Escriure com a producció controlada per la segmentació sil·làbica de la paraula.	HI HA RELACIÓ ENTRE L'ESCRITURA I LA PAUTA SONORA
4- Escriure com a producció controlada per la segmentació sil·làbica alfabètica de la paraula.	
5- Escriure com a producció controlada per la segmentació alfabètico-exhaustiva de la paraula.	

PROCESSOS DE L'ESCRITURA

EL PAPER DEL MESTRE/A

Convidar els infants a participar de la comunitat dels alfabetitzats

Llegir i escriure per als infants, en interacció amb els infants i també en silenci

•Conèixer el punt de partida de cada alumne

- Estimular els nens i nenes perquè provin d'escriure
- Estimular els nens i nenes perquè aventurin hipòtesis sobre un text
- Saber esperar
- Investigar els perquès
- Interpretar les respostes
- ...

•Interaccionar per facilitar els aprenentatges

- Formular reptes assequibles
- Orientar la recerca de solucions
- Facilitar informació: emparaular la realitat
- Potenciar la interacció amb els companys i companyes
- ..

•Avaluar per millorar la pràctica educativa

- Encaminar cap a l'autoregulació
- Potenciar la relació família-escola
- Regular contínuament les accions a partir de l'observació, el diàleg, la interpretació i l'elaboració d'hipòtesi de millora.
- ..

escriure		Activitats fixes d'escriptura als cicles		
		Ús literari o d'imaginació i estètic (contes, històries, rondalles...)	Ús científic o per aprendre (text de coneixements..)	Ús pràctic o funcional (notes, programes, instruccions...)
Infantil.	P3	Activitats per expressar-se	- La mestra retola coses amb el nom de les coses. - Retolar les plantes de l'hort. - Exposicions de temporada als espais comuns amb rètols.	- Llista dels que han faltat a l'escola - Llistes de... - Retolar coses amb el nom dels alumnes
	P4	- Activitats per expressar-se - Racó d'escriptura lliure		
	P5	- Activitats per expressar-se - Racó d'escriptura lliure - Explicar el cap de setmana: escriure els llocs on han anat: Importància del títol - JOCS FLORALS: Rodolins		- Llista dels que han faltat a l'escola - Llistes de... - Retolar coses amb el nom dels alumnes - Copiar la data la pissarra - Notes a les famílies: redacció conjunta - Missatges per a altres classes
Cicle Inicial		- Activitats per expressar-se - Racó d'escriptura lliure - Escriure entrades al Bloc de la classe - Explicar el cap de setmana: redactar una o dos frases. Escriure el títol. - Missatge secret (un alumne "llegeix" el que un altre ha escrit) - JOCS FLORALS	- Al taller de cuina escriure els ingredients - A matemàtiques han de donar la resposta escrita dels problemes. - Després de cada tema de medi cada taula fa un mural amb les paraules més importants per explicar als altres.	- Notes al despatx - Missatges per a altres classes - Notes a les famílies: redacció conjunta - Copiar/Escriure la data la pissarra - Llistes de...

Cicle Mitjà	• Diari compartit, on els alumnes escriuen allò que els ve de gust • Escriure entrades al Bloc de la classe • Fer comentaris al bloc seguint un guió de preguntes o una activitat concreta • Escriure un text quan s'introdueix una tipologia • JOCS FLORALS	• Fitxa de l'Aula de ciències : hipòtesis / estris / com es fa / deduccions ... • Al taller de cuina escriure la recepta i els ingredients • A matemàtiques han de donar la resposta als problemes en forma de frase. • Després de cada tema de medi cada taula fa un resum per explicar als altres (PP)	• La bústia per a l'Assemblea • Notes a les famílies a l'agenda • Omplir autoritzacions a l'agenda • Escriure la data la pissarra: versió curta amb nº romans i versió llarga
Cicle Superior	• Escriure entrades al Bloc de la classe • Fer comentaris al bloc seguint un guió de preguntes o una activitat concreta • Escriure un text quan s'introdueix una tipologia • Escrit setmanal a casa (redacció) amb diferents consignes relacionades amb el treball sistemàtic . • JOCS FLORALS	• Fitxa de l'Aula de ciències : hipòtesis / estris / com es fa / deduccions ... • Al taller de cuina escriure la recepta, els ingredients i la valoració personal del plat. Inventar una recepta. • A les proves de matemàtiques han de donar la resposta als problemes en forma de frase i explicant el procés • Preparar exposicions sobre un apartat o un tema de medi per explicar als companys (PP)	• La bústia per a l'Assemblea • Notes a les famílies a l'agenda • Omplir autoritzacions a l'agenda • Escriure la data la pissarra: versió llarga en tres llengües (CAT. CAST. I ANG) afegir de tant en tant, durant un temps, una altra llengua de la classe.

Exercicis focalitzats en l'aprenentatge del codi (dictats..)

- Dictat setmanal (preparat)
- Dictats muts
- Confegir el seu nom
- Les lletres que coneixen de la Paraula Amagada

Conviure amb l'escriptura

- Racons de joc simbòlic que motiven a escriure : botiga, metges, ...
- El model de l'adult "escriptor"

	PROCÉS D'ESCRITURA
Planificació	• Has tingut en compte que...? ✓ Ha de quedar ben clar qui és el destinatari (qui llegirà) de l'escrit que es proposa? ✓ Cal concretar amb quin propòsit o objectiu s'ha d'escriure el text? ◦ Fer saber, recordar, emocionar, comunicar, demanar, per aprendre a escriure, etc. ✓ Els alumnes han de conèixer bé el tema que han de tractar en el text? ✓ S'ha d'ajudar a organitzar les idees (planificar) d'acord amb el tipus de text? ◦ L'ajut pot ser oral, escrit i visual; amb suport d'esquemes, dibuixos, guions, preguntes, etc. ✓ S'ha de fer posar atenció en algun(s) aspecte(s) específic(s) d'ortografia, lèxic, gramàtica, organització del discurs, presentació o d'adequació al context? ✓ Es poden consultar feines ja fetes i recuperar aspectes apresos en activitats anteriors i/o afegir-ne de nous

Producció	• Has tingut en compte que...? ✓ És bo tenir models del tipus de text que s'ha d'escriure? ✓ Cal fer alguna intervenció individual o en petit grup per ajudar a organitzar l'escrit? ✓ Sovint és necessari ajudar a diferenciar bé l'oral de l'escrit? ◦ Va bé pactar i formular exactament l'enunciat que escriuran, en forma de frase pròpia del text escrit. ✓ S'ha de fomentar l'hàbit de consulta i l'ajut entre iguals? ◦ diccionaris en paper o en línia; cartelleres de l'aula; textos model, deixar que treballin en parelles o petits grups, etc. Recorda que mentre escriuen: a) va bé que els alumnes facin activitats autònomes (redactar, il·lustrar, revisar per parelles, etc.), és a dir procurar que la classe marxi sola, per així dedicar més temps a les ajudes individuals en el moment d'escriure o escriure conjuntament mestre-alumne. b) sempre que fem una intervenció per ajudar un infant concret hem de potenciar que ho escoltin els del seu voltant, per tal de rendibilitzar la intervenció
Revisió	• Has tingut en compte que...? ✓ S'ha de preveure i dedicar un temps per a la revisió del text? ✓ La tasca del mestre és ensenyar a corregir i no pas fer de corrector? ✓ Per ensenyar a corregir va bé pactar abans la pauta de correcció? (No cal que la pauta sigui gaire llarga i millor que s'elabori entre tots) ✓ De potenciar el treball en petit grup amb auto i hetero revisió? Recorda que: És impossible revisar-ho tot de tots els textos, cal prioritzar. El nivell d'exigència en la revisió depèn de la finalitat de l'escrit.

